

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 5a sz. (I. em. 11. a.)
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra 40 (80 fillér) | Félévre 2.40 (4.80 Kor.)
Negyedévre 1.20 (2.40 „ | Egyes szám 20 fillér.
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének központi helyisége Rottenbiller-utca 5a sz. alatt van. (I. emelet, 11. ajtó).

A sztrájkok és a Szövetség.

(P.) A sztrájk nem a legújabb korszak találmánya és a kétségtelenül óriási módon megszorított sztrájkoknak nem a munkásság hatalmasan fejlődő szervezkedése a kútforrása. Messze az ókorba, sőt még a bibliai korszakba nyúl vissza a sztrájkok története. A zsidók kivonulását Micsráim országából lehet az első sztrájknak nevezni. Rabszolganép volt ott a zsidó nép, a gulák építésének lelketestet őr munkáját nem bírta tovább és ezért szüntette be a munkát és vándorolt ki az első sztrájkvezérek, Mózes és Áron vezérlete alatt a saryarúság hazájából.

Azóta pedig számos sztrájkról ad hirt a világhistoria. Hogy többet ne emlitsünk, a régi Róma is szintere volt egynagyszabású sztrájkoknak, amikor még Krisztus születése előtt, Róma teherviselő népe, a plebs megunt a here patriciusok jármát és kivonult a Szenthegyre. A középkornak is megvan a sztrájk-története és a legújabb korban is sok sztrájk zajlott le, mielőtt még kezdetét vette a munkásságnak az osztályharc alapján történt szervezkedése. Elegendő lesz rámutatnunk csak a Heine által olyan meggrázón ecsetelt német takácsok sztrájkjára, amely megelőzte még az utópista szocialisták működését is.

Azután meg a sztrájk nem is szorítkozik tisztán a szorosabb értelemben vett munkásokra. Volt már hivatalnoksztrájk, hallottunk tanítók sztrájkjáról, a papok sztrájkjának csodabogara is megesett és az orvosok sztrájkja napjainkban hol itt, hol ott üti föl fejét.

Mindezekből világosan kitűnik, hogy a szervezkedés, a munkások szilárd, céltudatos tömörülése nem jelenti egyúttal a sztrájkokra való előkészületet. A sztrájk ösztönszerű, ugyszólván vad

védekezése a munkásnak azok ellen a bajok ellen, amelyeket más módon nem tud legyűrni. Ha munkája közben nagy terhek nyomják, vagy ha megerőltető munkája dacára elviselhetetlen a nyomorúsága a munkásnak, érthető az a terve, hogy beszünteti a munkát és ezzel javít helyzetén és elviselhetőkké teszi azokat a körülményeket, amelyek között dolgozni kénytelen. Amíg a munka abbahagyását egyedüli fegyverének tudja a munkás, csak természetes, hogy minden veszély és baj ellen ezt a fegyverét használja.

A szervezkedés fejlődésével és az ezzel karöltve járó fölvilágosodással gyökeresül változik a helyzet. Már maga az a körülmény, hogy egy üzem vagy egy foglalkozási ág munkási szolidaritása összetartanak, elegendő arra, hogy a munkaviszonyok javuljanak és a munkások jogos követeléseinek békés uton kielégítést nyerjenek. A gyáros, vállalkozó és egyéb munkaadó tudja hogy erős féllal áll szemben, ha szilárdan tömörült a munkásság és így óvakodik attól, hogy ezt az erőt maga ellen provokálja.

A szervezetséggel együtjáró fölvilágosodás szintén megüzedeli a sztrájkokat, mert kioktatja a munkásokat, hogy sok esetben fölösleges, sőt egyenesen káros a sztrájk. A fölvilágosodás a munkásoknak más, gyakran értékesebb fegyvereket is ad a kezébe, mint amilyen a sztrájk fegyvere, aminek csak természetes következménye, hogy ritkábban folyomodik a munkásság a sztrájkhoz.

A szervezkedés és a fölvilágosodás fegyelmezi a munkásokat. A fegyelmezett munkások pedig komolyan átértékelik a sztrájkokkal való felelősséget és nem egykönnyen kockáztatják a szervezkedés által elért vívmányokat és magát szervezetüket egy meggondolatlan sztrájkkal.

Mint ebből láthatjuk, a szervezkedés nemcsak hogy nem okozója a sztrájkoknak, sőt ellenkezőleg: korlátozza és ritkítja a sztrájkot. Van

azután még egy oldala a munkásság szervezkedésének, amely fölöslegessé teszi a munkaszünetelést és a nyomában fakadó kellemetlenségeket. Ahol hatalmas szervezetekben egyesültek egy szakma munkásai, ott nagy a hajlandóság a munkaadókban, hogy a munkaviszonyok kedvező rendezésével állandó békéltértsenek a munkaágban. Egyenként nem alkudozhatnak a munkaadók, annál kevésbé, mert semmi biztosítékuk nincs arra, hogy ha az egyik helyen elottották is az elégtelenség tüzeit engedményeikkel, a másik helyen nem fog-e annál nagyobb lánggal föllobogni. Ezen csak a munkások hatalmas szervezkedése segíthet és a szemünk előtt folytak le az egyezkedések például a nyomdász- és az építőiparban, ahol a munkaadók és munkások árszabályközössége évekre biztosította a két fél között a békét. A munkaadók nagy engedményekre kaphatók, ha viszont tudják, hogy minden zavartól menten folytathatják éveken át többé-kevésbé profithajtó üzletüket.

Amit itt a munkásság szervezkedésének a sztrájkokra gyakorolt hatásáról mondtunk, az fokozottabb mértékben áll a vasutasok és elsősorban a vasuti munkások szervezkedéséről. Ha másutt csökkent a sztrájkok számát a szervezkedés, a vasuti alkalmazottaknál egészen alkalmas arra, hogy fölöslegessé tegye a munkaszünetelést. A Vasuti Munkások Szövetsége, ha teljesen kiépül és fölöleli a vasuti munkások nagy hadseregét, a békés meggyőzés, az igazság föltárása és az ellenállhatatlan érvek sánzbavetése révén több eredményt érhet el a vasuti munkások helyzetének javítása körül, mint a legdacosabb munkaszünetelés.

A sztrájkra tehát nincs szükség. De a sztrájk okai is megcsappannak. Ott kikerülhetetlen a sztrájk, ahol a munkaadók a munkások jogos panaszaiival és kívánságaival szemben némák és süketek. De a Vasuti Munkások Szövetsége, melyet az igazgatóság is, a

kereskedelmi minisztérium is a vasuti munkások *egyedüli* jogos szószólójának és képviselőjének ismernek el, nagy súlyjal képviseli illetékes helyen a munkástársak minden szolgálati ágának panaszait és követeléseit. Olyan súlyjal, amelylyel egy vad sztrájk ereje nem ér föl. És meg vagyunk győződve, hogy a Szövetségünk előterjesztéseinek is nagyobb a fogamatja illetékes helyen, mint amilyen fogamatja valamelyes sztrájk által támogatott követelésnek volna.

Meg aztán: a mi Szövetségünk létezése a vasuti munkásokban is növelte a felelősségérzetet és a fegyelmet. Nem akarunk mindent kockáztatni, hogy valamit nyerjünk. A munkaadó intézet tudja, hogy egy egységes tömör testtel áll szemben és tudja, kihez forduljon, ha a munkások ügye forog szóban.

Igaz, hogy az utóbbi hónapokban itt-ott szórványosan kitört a fűtőházi, raktári vagy pályamunkások között a sztrájk. De ennek nem a szervezkedés az oka, hanem ezeknek a kategóriáknak igazán elviselhetetlen sorsa, amely valósággal szégyenfolttja az államasutak nagy intézményének. Hisszük, hogy ez a méltatlan állapot csak az apróbb zsarnokok visszaéléseinek a rovására irandó és ha az igazgatóság teljes valóságában ismerné azoknak a munkástársainknak mostoha helyzetét, maga sietne enyhíteni rajta.

Eppen ezek a közelmúltban lefolyt szórványos sztrájkok bizonyítják a legfényesebben, hogy a *Szövetségünkre* és annak megerősödésére nemcsak a vasuti munkásságnak, hanem *magának a vasutintézetnek égető a szüksége*. Szövetségünk mindenütt, ahol ilyesfajta

konfliktus tört ki, békítőleg, közvetítőleg lépett közbe, és minden egyes esetben teljes sikerrel. Legutóbb is a *temesvári sztrájk*nál, ahol több mint 200 ember szüntette be a munkát és az ellentétek a hétnapi sztrájk alatt mind fenyegetőbben kiélesedni látszottak, csupán és kizárólag Szövetségünk központi vezetőségének a közbelépése állította helyre a rendet. Hiába próbálkozott a hivatali főnökség, a rendőrség közvetítő kísérlete csak tűz volt az olajra, de a központi vezetőség kiküldöttjének sikerült az elkeseredés hullámaait lecsendesíteni és békét teremteni.

Az elmondottakból levonjuk a következtetést, *őtse meg jól* mindenki, akit megillet, — lent is, fent is. Szövetségünk nem azért szervezkedik, hogy sztrájkokat szítson. Sőt ellenkezőleg: azért akarjuk erőssé és hatalmassá tenni Szövetségünket, hogy szükség ne legyen sehol az egész vonalon harcias és kétségbeesett kitörésekre. Szövetségünk szervezése még akaratán kívül sem okozója a konfliktusoknak. Sőt ellenkezőleg: a békés haladás módját adja meg a munkásságnak és így elejét veszi a sztrájkoknak. Szövetségünk nem csinálja a sztrájkokat. Sőt ellenkezőleg: ahol minden békés igyekezet dacára kitör a bérmozgalom, ott Szövetségünk, és egyedül ez, képes nagyobb áldozatoknak és megrázkodtatásoknak elejét venni és helyreállítani a nyugalmat.

A Déli Vasut páriái.

A milliókat jövedelmező, az osztalékban fűrdő Déli Vasut egyik állomásáról kapjuk a következő sorokat, melyek a profitban duskálkodó részvénytársaság munkásainak a

helyzetét festik és bizonyosságot tesznek arról, hogy a Déli Vasutnál is elérkezett az az idő, hogy a kizsákmányolt alkalmazottak a szervezkedés, az összetartás segítségével orvosolják ezeket a beteges állapotokat. A vádirat a következő:

A Déli Vasut soproni raktármunkásairól azt hiszik, hogy a mostani sorsukkal teljesen meg vannak elégedve, mert ezideig még nem emelték fel kérdő szavukat a helyzetük javítása érdekében. Dehogy is! Csak csendes zsidbadság uralkodott rajtuk. Aztán meg, hogy megmondjuk az igazat, annak a mindennapi kenyérnek, a mi jómindnyájunknak édes, annak az elvesztése némitott el bennünket, ez rakott bilincseket mindnyájunknak a szájára. Ne is tessék ezen csodálkozni, hisz eddig a munkásosztály a sanyargatásának és a feljebbvalói önkénynek a valóságos rémuralmát élte. De mintha az önkényuralom végnapjai közelednének. Más szelek fujdogálnak a népjog, s szabadság szellője és az akaraterőket megrobbanító bilincs mintha lazulna és egyelőre megnyílik az ajkunk, hogy a helyzetünk tarthatatlanságát hangoztassa az érdekei fórumok előtt.

A soproni raktárnak 10—15 és 20 évét szolgáló alkumunkásai napi 2 kor. 30 fillért «élveznek», de ezen fizetést is csak folyó évi április hó elsejével kapták meg, amikor 20 fillér javítást nyertek, valamint a kiegészítő munkások is ekkor kaptak 20 fillér javítást. Most tessék ebből megélni, mikor Sopronban is méregdrága a lakbér, a legocskább viskóért is havonta 14 koronát kell fizetni. Pedig ha nem akar koplalni, kénytelen büzös pincelakásban sanyarogni. Ott van azután a világítás, tüzelőanyag, családjának, valamint önmagának a ruházat. Az utasítás még azt is előírja, hogy tisztességes vasuti ruhában járjon, holott az igazgatóságtól ruházatra nem is kap, hanem a saját keserves keresetéből kell megvennie ezt is.

Kérjük az érdekelt fórumot, hogy kegyeskedjék most ezeket a kiadásokat felszámítani és a napi 2 koronából levonni és kiszámítani, hogy mi marad a megélhetésre. Az igaz, hogy az alkumunkások egész év végéig reménykednek, hogy az év végén

A „Magyar Vasutas” Árcája.

Miért nem?

Itt a palota, óriási kövár,
Amelynek büszke falai között
A kényelem, a jólét lakomát ül,
S mind boldog az, ki bele költözött.
Körötte pusztá terjed el, amelyen
Vihar veri szét a sárróttá gázt,
Hol meghúzódott annyiad-magával
A gyökereken rágódó paraszt.
Ők építették ezt a palotát is,
A verejtékük csillog a falán,
S mit kaptak érte? — vállveregetést csak,
Vagy a lakomák csontjait talán...
Miért nem dönti le e büszke kövart
A földbevéjt lyukban lakó sereg
S a köveiből mért nem ülteti be
Kunyhóival a sivatag teret?

Farkas Antal.

Tűz.

— Irta: Kopár Ferenc. —

Az egyik kohó oldala hirtelen bedőlt. Magas, izzó láng csapott ki belőle. Ami fa, szalma, létra vagy egyéb éghető gyári szerzőm útjába akadt, azt mind magába ölelte a láng. Recsegett és füstbe kavardott minden, az ég is kormos lett, miközben az egész telep összefutott a hirre, hogy ég a gyár.

Az asszonyok ott künn kászolódtak az utca porában, sirva jajgattak, a gyerek-nép meg bútt valami láthatatlan rejtekhelyre, hogy el ne kapja a mind terjedő lángvihar.

A kohó körül egy-két percig tétlenül veszegettek a munkások.

— No, most vége. Sztrájk se kell, bér-emelés se, semmi. Megdőlt magától.

— Nem oltunk, — mondta a másik.

— Két hete zug az elégedetlenség, megjött a válasz nélkülünk is.

— Talpra! — kiáltott fel most egy gerendaszál férfi, a munkások vezére. Előre! Aki becsületes, az nem tagadja meg magát. Munkára! Mutassuk meg, hogy helyt állunk. Kérés és biztatás nélkül. Ez a munka lesz a mi sikerünk. A legnagyobb siker.

Már a gyár teteje is füstölgött. Mérgek, kavargó fűstsávok törtek az égnek, közben pirosba olvadtak, mint amikor a hunyó nap még egyszer megcsókolja az ég felhős peremét.

Legelől dolgozott a vezér. De valahol épkéz-láb ember akadt a gyárban és a telepen, az mind ott sürgölődött halálmegvetéssel a munka tűzében, hogy megmentse a gyárat s a munkásokat a pusztulástól.

Víz is kevés volt, a szivattyúk se működtek rendjén, a tűz egyre terjedt.

Fönn, a lángtenger közepén állott a vezér, onnan osztogatta parancsait. Kezében a sugárzó cső, azzal bontogatta, lohasztotta, tépte a láng erejét.

— Elő a lajtokkal! Munkába az igazgató szivattyuját... Gyorsan! Vizet a szalmára! Ki a fával az udvarra! Kergessétek ki az asszonyokat!

Igy vezényelt az a rettenhetetlen ember ott a láng kellős közepén.

Valami vékony létrára állt, az is lingetlőbálózott, mint a pusztai nád, ha a szél

imbolygatja. A tűz kezdte körülfolyni szilárd, nagy alakját. Százszor is úgy tetszett, mintha már üszökké pernyedt volna, de még mindig belezugott a nagy sistergésbe messzeható szava, ahogy a parancsokat osztogatta.

A kohó lángja már csak lassan-lassan szuszakolt.

De a tető még mindig recsegett, pattogott, izzó szikrák milliói csaptak a magasba, mint valami csodás rakétának mindmegannyi vaktító csillagai.

Most meghorkant a vezér, szava megrekedett a torkán s érezte, hogy vaslába rokkánoban. Valami hörgés serkedt ki még a melléből, de azt már senki sem hallotta a munka zürzavarában, azt sem látta senki, hogy kezéből kifordult a vizsugarat okádó cső.

Ott állt még mindig s a tűzbe bámult. Hirtelen szédülés fogta el, de nem gondolt a menekülésre, mert nem tudta, hogy veszedelemben van. Csak belebámult csodás közönnnyel a lángok csatájába s tetszett neki a tűz.

Most nevetésre torzult az ajka. A lángban a jajveszékeltő gyárigazgatót pillantotta meg. Közvetlen utána pedig a maga egyszerű viskóját vette észre a tűz közepette. Látna feleségét és két kis gyermekét. Amint hívták, csalógatták hizelgő szóval, jöjjön sebtén haza, mert kész az ebéd. A kerek asztalon párolgó étel, mellette egy üveg vízzel tele. Szép, kristály kancsó. Főleg a ragyogó kancsót látta leginkább.

Aztán nem látott többé semmit. Mert a

egy kis akkordban részesülnek. de csak akkor veszik észre, mint minden évben szokott lenni, mikor megkapják a maradékot, hogy reményességük karba vett. Hogy milyen keservesen kell ugy az alku- mint a segéd munkásoknak azt a pár fillért megkeresni, azt az alább felsorolt munka és szolgáltatás fogja igazolni.

A munka kezdődik reggeli 6 órakor és tart este fél 7 óráig. Ez a rendes nyári szezon munkaidő, télen pedig reggeli 7-től este fél 7-ig. De már ősszel megkétszereződik a forgalom és így kénytelenek addig dolgozni, míg a dolog tart. Az pedig tart este 9 vagy 10 óráig többször, mint nem.

Ezek után térjünk át a szolgáltatásra. Minden munkás teljesít egy évben 75 napi szolgáltatást, a nappali szolgáltatástól eltekintve. Az éjjeli szolgáltatásnál jön egy éjjel 7 vonat. Ezekhez mindannyiszor fel kell kelni, kirkadni. Ezen vonatok közül kettő élövel rakódott vonat. Ha ezen vonatok bejárnak, az állatorvos már ott áll és két munkásnak fel kell mászni, az állatokat felverni, stb. Ezért a nem is vasuti, hanem állategészségügyi szolgáltatást érintő dologért a munkások, ha egy évben 100 ilyen szolgáltatást esik, 1—2 koronát, tehát minden felkelésért és 40—50 kocsi megmászásáért 1—2 fillért kapnak. Ez is fizetés? A 7-szeri felkelés egy éjszakán át valóságos kinszenvedés. Hétszer elalszik és hétszer felkel a munkás. Ezt a Déli Vasutnak ingyen teljesítik, mert az éjjeli szolgáltatást semmi sem hoptnak, reggel 6 órakor haza mehetnek és fél 8 órakor azon meggyötört testtel újra dologba kell állniuk. Ilyen a soproni raktári munkások sorsa.

Van itt két pernyetisztító, akik 10—15 évet szolgálnak napi 2 korona 10 fillér bérért és még akkordot sem kapnak, holott a szombathelyi fűtőház havonta 180 koronát bocsájt az állomási pénztárba, tehát ebből több is kerülne, mint 2 kor. 10 fill.

A podgyász hordárok pedig napi 1 korona 40 fillérrel is beérhetik, hisz azt gondolják az érdekelt urak, hogy a többi a jószívű utazóközönségtől majd bekasszálják. Ez nagyon szép gondolatnak, de a valóságnak nem felel meg.

gyöngye létra tüzet fogott s a vezér alázuhan a magasból.

A tüzet eloltották, a vezért elföldelték. A munka újra folyt akadálytalanul. Hat tisztas ruhába öltözött munkás tisztelgett az igazgatónál. És szólott az egyik ilyenformán:

— Özvegye maradt és két nevetlen árvája. Senkijük sincs. Kegyelemkenyéren tengődnek. Ha tán a gazdag gyár tartaná el őket addig is, amíg az asszony munkához láthatna. Mosna, napszámba járna, vagy vasalna. És iskolába küldené a gyár az iskolázatlan árvákat. Megérdemlik, mert apjuk első volt a munkában és első a veszedelemben. Annak lett az áldozata.

Az igazgató, amíg élt, haragudott a vezérre s most sem feledkezett meg arról, hogy ő volt mindig az elégedetlenek szószólója.

Ridegen felelt:

— Tartsa el a község őket. Én mindig pontosan fizettem. Egy fillérrei sem tartozom nekik.

— Hát koplaljanak az árvák?

— Nem az én gondom.

És otthagya a munkásokat.

Ujra égett a gyár és égett az egész telep az igazgató lakásával, kertjével és parkjával egyetemben.

De most nem maradt árván egy munkás gyereke sem s nem maradt özvegy egyetlen asszony sem.

A munkások családjukat védték, nem a gyárat s nem az igazgatót.

Van még egy életet kockáztató szolgáltatás, a *tolatási szolgáltatás*. Az itt alkalmazott munkások is, csak úgy mint a többiek, 2 korona 30 fillér napibérrrel 24 órán át esőben, hóban, hidegben és melegben egyaránt szolgálnak és még hozzá folytonos életveszélyben. Kérjük az illetékes fórumot e sérelmek mielőbbi orvoslására.

SZEMLE.

A Nyugbérpénztár évi jelentése.

A Nyugbérpénztár központi bizottsága, hosszú, hosszú szünet után, a napokban végre ülést tartott Ludvig Gyula elnökgazdát elnöklete alatt. Az ülésen a Nyugbérpénztár alapszabályainak módosítását tárgyalták és kézhez vették az utolsó évről szóló jelentését. Ez a jelentés munkástársaink széles köreit érdeklé és azért szószerint leközljük az alábbiakban. Megjegyezzük azonban, hogy ezzel a Nyugbérpénztár intéző köreinek (kik azok? hol vannak?) mulasztását pótoljuk, mert azoknak volna kötelességük az összes nyugbérpénztári tagokkal megismertetni, a pénztár állását és működését. A Nyugbérpénztár elvégre nem néhány nagyur magánügye, hanem a 16000 tag közös ügye. — A jelentés így hangzik:

A magyar királyi államvasutak nyugbérpénztárának az 1905 év végen 16.366 tagja volt, ami a múlt évben mutatkozott 13.226 főnyi taglétszámmal szemben 3.140 taggal való szaporodást jelent.

A tagok számának ez a jelentékeny emelkedése arra vezetendő vissza, hogy a kereskedelemügyi m. kir. minister átmeneti intézkedéssel megengedte, hogy oly idősebb munkások is, a kiknek felvételét az alapszabályok eredetileg meg nem engedték, az 1905 év végeig a nyugbérpénztárba belépheessenek.

A nyugbérpénztár tagjai szolgálati áganként csoportosítva következőleg oszlanak meg:

Központ	415
Szertár	266
Pályafentartás	3.922
Forgalom	4.381
Vontatás	2.222
Műhely	5.160

Nyugbérosztály és csoportonként csoportosítva:	
A csoport	1.725
I. Nyugbérosztály:	} 1.845
B. csoport	
A. csoport	3.348
II. Nyugbérosztály:	} 5.701
B. csoport	
A. csoport	2.507
III. Nyugbérosztály:	} 8.820
B. csoport	

A nyugbérpénztárból az 1905 év folyamán kivált: elhalálozás következtében 106 tag a szolgálatból való önkéntes kilépés által 210 » büntetésből történt elbocsátás folytán 85 » szolgálat felmondás következtében (: ezek közül jogfentartással élt 4 tag :) 52 » a nyugdíjintézetbe való átlépés által 227 »
Összesen 680 tag

A nyugbérpénztárnak az 1905 évben csatolt zárszámadás szerint összesen bevétele 1.195.530 K 92 fillér volt; kiadása nem volt semmi, amennyiben a pénztár fennállásának első fiz. évében az esedékessé váló alapszabályszerű igényeket a magyar királyi államvasutak üzleti számlája elégíti ki. Az egész bevétel tehát az alaptöke gyarapítására volt fordítható, amely ennek folytán, leszámítva az értékpapiroknál 1905 évi december 31-vel mutatkozó 31.261 kor. 19 fill. árfolyam

veszteséget 731.276 Kor. 71 fill. fillérről 1.895.549 Kor. 44 fill. fillérré emelkedett. Az emelkedés tehát 1.164.266 Kor. 73 fill.

A magyar királyi államvasutak üzleti számlája terhére a következő szolgáltatmányok folyosítottak:

1. Állandó ellátmányok:

2 tag részére nyugbér évi 210 K — f. 28 özvegy részére özvegyi segély évi 2363 K 69 f. 37 gyermek részére nevelési pótlék évf. 1054 K 10 f.

2. Egyszer s mindenkorai szolgáltatmányok.

53 tagnak járuléka visszafizetés 1569 K 81 f. 37 özvegynek végkielégítés 1296 K 49 f. 4 gyermeknek végkielégítés 96 K —

A jelentés adataival porbe szállani meddő dolog volna. Olyan csekély, szinte elenyésző az önrendelkezési joga a Nyugbérpénztárnak,

hogy visszapattan róla minden kritika, akár csak a borsó a falról.

De egyes tételei a jelentésnek egyenesen provokálják a bírálatot. Így például kérdezzük: mi történt annak a 210 tagnak a befizetett járulékaival, akik önként léptek ki a szolgálatból, és annak a 85 tagnak a befizetéseivel, akiket büntetésből bocsájtották el? Hiszen csak 53 tagnak térítették vissza a járulékaikat és ezek között van az a 48 tag is, aki felmondás után lépett ki a Máv. szolgálatából. A többi tag elvesztette a befizetett járulékait és ez a veszély elvégre a Nyugbérpénztár mindegyik tagját fenyegetheti.

Szomoruan érdekes és jellemző az, amit a jelentés a múlt év folyamán teljesített «szolgáltatmányokról» mond. Állandó nyugbért kapott 2 tag, egyre-egyre esik 105 korona évenként, a 28 özvegy részére kiutalt özvegyi segélyből átlag egyre évenként 84 korona 41 fillér esik, a 37 gyermek nevelési pótlékából átlag egyre jut 28 korona 49 fillér. Ugyebár, nagy segítség? Ebből a után csak megélhet a Nyugbérpénztár áldásában részesülő. Hiszen a tag özvegye például ennek a mintaszerű jóléti intézménynek a jóvoltából kap naponként 23 kemény fillér özvegyi segélyt. Ez csak nyugodt megélhetést biztosít neki!

De jön még cifrában. Végkielégítésképpen, egyszersmindenkorra kap ott egy-egy özvegy 35 korona 4 fillért, egy-egy gyermek pedig teljes 24 koronát. Ezzel azután végre ki vannak elégítve! A Nyugbérpénztáron begigazolást nyer a bibliai mondás, hogy a gyümölcséről kell megismerni a fát.

A Nyugbérpénztár alapszabály-módosításáról legközelebb számolunk be.

A tömeggyilkos konkurrencia.

Angolországban a múlt héten Plymouth és Salisbury állomások között rettenetes vasuti katasztrófa történt. A pokoli sebességgel száguldó gyorsvonat belerohant egy tehervonatba. Összetört, szétzúzódott, mint egy kőhöz vágott porcellán-váza és a sineken tucatszámra hevertek a halottak és sebesültek. A vasutasok vére összefolyt a halálba rohant gyorsvonat utazó publikuma vérével. A lapok rettenetes, hátborzogató részleteket közölnek a katasztrófáról és a megindult vizsgálat kutatni kezdi a szerencsétlenség okát. Bizonyosan már meg is találták egy hibás váltóállásban, vagy más egyében és az angol vasutársaság lelkiismeretét megnyugtatta az a tudat, hogy fog egynehány bűnbakot, akit elcsap, akit becsukat és ezzel rendben van a dolog.

Az amerikai lapok másutt keresik a bibit. Kimutatják, hogy tulajdonképpen nem a hibás váltóállás vagy ilyesmi idézte elő a katasztrófát, hanem a gyalázatos konkurrencia, amely az angol vasutársaságok között van. Hitvány üzleti érdek, a milliomos részvényesek zsebének a feneketlenség idézte elő a katasztrófát. Az amerikai hajók utasaiért való üzleti versengés csinálta az egészet. Az angol vasutársaságok profitdühét a mozdonyokat, ez robotgatja hajmeresztő gyorsasággal a vonatokat a tengerparti állomásokra, hogy egymás orra elől elhalássza az Amerikából érkező utasokat. Ez okozta a katasztrófát, ez vitte halálba a vonat-személyzetet, az utasokat; ez gyilkoltatott le két tucat embert, ez tett nyomorékká félszáz embert. A profitdüh és semmi egyéb. Tessék most becsukni ezt, ha ugyan bír vele az angol igazságszolgáltatás.

Nemcsak Angliában történik az meg, hogy a vasut mozdonyait az üzleti verseny fűti, hogy a sineket az érdekhajászat rakja le, hogy a legfontosabb közlekedésügyi intézmény a leghitványabb üzleti spekulációk eszköze. Nem csupán Angliában van az, hogy a vasut a zseb-érdekek játéka, hogy a vasutnál nem az alkalmazottak tisztességes megélhetése, nem a közönség érdekeinek,

közbiztonságának a megóvása a cél, hanem a haszon, az osztalék, az üzleti nyereség.

Minden más ellőrpül amellet Angliában is és másutt is. A leghitványabb üzleti spekulációk érvényesülnek a vasut rabszolgáinak és az utazó publikumnak a bőrére. A vasut rabszolgáit éhbérékkel fizetik, hogy a tisztesség megélehetés biztosítása az üzleti nyereség mérlegét meg ne billentse, hogy az osztalék nagyobb legyen. A publikumot tömeggyilkosságok rendezésére használják fel a saját pénzéért, hogy a konkurrenciamentül hatalmasabb legyen. Nem csupán Angliában, hanem máshol is.

A halottakat nem támaszthatják fel, a nyomorékokat nem tehetik ép embereké, de a romokat elakarítják, a sinpár szabad lesz és aztán megint hajrá! A profitdüh befűti a mozdonyt és megkezdődik a verseny, rohan, repül a vasut és ha mindjárt a halál torkába rohan is, az mellékes, fő az, hogy a konkurrenci, a tömeggyilkos konkurrenci emelje a versenyt, növelje a profitot. A pénznek nincs szaga és a részvényesek nem látják rajta a vért, a verejtéket.

Nemcsak Angliában, hanem másutt is. Hogy hol? — nem nehéz kitalálni.

A csáktornyai főbasa.

Drávavásárhelyi munkástársaink gyűlésezn akartak. Hogy miért, azt könnyű kitalálni. A gyűlést annak rendje és módja szerint bejelentették a járás főszolgabirájának, aki lakik vala Csáktornyán. A nevét nem tudjuk kibetűzni ama remek véghatározat alól, mely a következőleg hangzik:

Csáktornyai járás főszolgabirája.

Resztár János, Hrusóci András, Novák Jakab és Kovács József drávavásárhelyi lakókok kérvénye nyilvános munkágyűlés tarthatása iránt.

VÉGHATÁROZAT.

A folyó évi július hó 1-én Drávavásárhely nagyközségben megtartani szándékolt nyilvános vasuti munkágyűlésnek ezen bejelentését, a belügyi m. kir. miniszteriumnak 46/R. 1904. sz. rendelete értelmében, — nem veszem tudomásul, és így a munkágyűlés megtartásához a hatósági hozzájárulást megtagadom.

Miről a folyamodókat egyenként, továbbá a Drávavásárhelyi község előljárást, a. j. m. kir. csendőrmestert értesitem.

A jelen véghatározat ellen 15 napon belül jogorvoslatnak van helye.

INDOKOK:

Mint hogy a tervbe vett munkágyűlés a most kezdődő aratási munkaidőre és a vele együtt feltűnő aratósztrájkra való tekintettel csak a nép nyugalmának és békéjének megzavarását, továbbá a közrend és közbiztonság megtámadását idézné elő, ezen okból a bejelentés tudomásul vételét megtagadni kellett.

Csáktornyán, 1906 június hó 27-én

Olvashatlan aláírás.

A csáktornyai főszolgabiró ur eszejárása rendkívül figyelemre méltó. A munkágyűlések betiltását eddig azon indoklás kíséretében cselekedték meg, hogy h'deg az idő, vagy meleg az idő, nem szabad gyűlésezn. A hatóság képviselőjét nem tehetik ki annak, hogy a gyűlésen náthát vagy nap-szurást kapjon. A csáktornyai járás basája újabb indokot gyártott. Előrántotta az arató sztrájkot. Hivatkozhatott volna az orosz-japán háboru kellemetlenségeire, a salgótajáni bányamunkások sztrájkjára, avagy a hortobágyi sáskajárásra, hiszen azt ő tőle senki se kéri számon, hogy basáskodását mily magyarázattal kíséri.

De hisz a csáktornyai fő-civashatatlan ezt nem tette. Megmutatta, hogy ő talál közelebbi indokot is és előrántotta az arató sztrájkot.

A csáktornyai basa úgy látszik nincs tisztában azzal, hogy a vasut munkásainak ezidőszent nincs részük a földművelő munkások mozgalmában. Nincs tisztában azzal, hogy ezeknek a munkásoknak egyelőre a saját nyomorúságuk fáj és ezen akarnak segíteni. Nincs tisztában azzal, hogy mi az a nyilvános vasuti munkágyűlés, és fogalma sincs arról, hogy a vasuti munkásoknak miniszterileg jóváhagyott alapszabályok sze-

rint működő szövetsége van, mely csoportokat alakíthat, gyűlésezhet. De nincs tisztában tán azza sem, hogy ő a bejelentett munkágyűlést csupán tudomásul venni tartozik és nem betiltani.

De legyünk igazságosak. Amnyi mindent nem kívánhatunk egy főszolgabirótól. Elég szép tőle, hogy ki tudja olvasni a kalendáriumból, hogy most az arató sztrájk ideje van és dicséretes dolog, hogy le tudja írni a nevét olvashatatlanul.

A vonatkisézők országos értekezlete.

A Máv. vonatkiséző személyzetének mozgalmáról a *Magyar Vasutas* utolsó számában már megemlékeztünk. A jelzett országos értekezletüket kartársaink hétfőn, e hó 9 én déle'őtt 9 órakor tartották meg a Budapest K. p. u. nagy tanácstermében, az érdekeltek nagy részvétele mellett. A kisebb állomáshelyeken kívül a következő városok küldöttek képviselőket: Szabadka, Belovár, Érsekújvár, Szolnok, Kisterenne, Temesvár, Zólyom, Fiume, Zágráb, Nagyvárad, Nagybecskerek, Pozsony, Cegléd, Tiszolc, Ujdombovár, Szombathely, Varasd, Kiscell, Székesfehérvár, Bród, Vinkovce, Karánsebes, Lajos, Kaposvár, Párkány, Ruttká, Debrecen, Keszthely, Munkács, Dobsona, Sátoraljujhely, Korpona, Besztercebánya, Győr. A vidéki városokat 149 küldött és Budapestet 500 küldött képviselte.

Az országos értekezlet célja volt tanácskozni és határozni annak az emlékiratnak az ügyében, amelynek megszerkesztésével a május 28-ikán tartott előértekezlet a 65-ös bizottságot bizta meg Elnökké egyhangulag *Lehel Vince* kartársunkat, helyettes elnökökké *Szücs Istvánt* (Debrecen) és *Uray Károlyt* (Budapest) választották meg.

A gyűlés megnyitása után az első fől-szóaló *Sándor Márk* kartárs, a 65-ös bizottság előadója volt. Öszinte, kerészetlen szavakkal ismerteti a vonatkiséző személyzet jogos panaszait és szinte elv'selhetetlen helyzetét. *Baross Gábor* közlekedésügyi miniszter óta datálódik a vasutasok, különösen a vonatkiséző személyzet helyzetének a rosszabbodása. Azóta folyton kérték az illetékes helyen helyzetük javítását, de üres ígéreteknel egyebet nem kaptak. Így azután kikerülhetetlenül jönnie kellett 1904. tavaszán a sztrájk-nak, amelynek azonban buknia kellett, mert teljes fejtelenség állott szemben a gögős vaskézzel. Az ezután bekövetkezett szomorú korszakot elkeseredve és tehetetlenül voltunk kényszerítve eltűnni, mert az *egyesülsből eredő erkölcsi erők hiányzott*. Szükségkép és önként merült fel ezen keserves napok alatt az egyesülés, a szövetkezés szükségessége.

Attér ezután az előadó a Turtsányi-féle «Korona-szövetség» jellemzésére és igazságos bírálatot mond fölötte, amely éppen mert igazságos, teljes les jto itélete is volt annak a félszeg egyesülésnek. Nehogy elfogultsággal vádoljanak bennünket, szószerint idézzük *Sándor Márknak* erre vonatkozó szavait:

— Mi vasutasok — ugymond — ujjongva és örömmel fogadtuk. Azonban fájdalom, csakhamar arra kellett ébrednünk, hogy ezen nemes eszme *halva született*, mert azon formában, amelyben az nyelvbe lett ütve, a kitűzött célnak, a hozzáfűzött reményeknek meg nem felelhet, mert olyan alapozási hibákban leledzik, hogy azok miatt *ezen szövetségben egyik vasuti kaszt sem találhatja fel különleges és fontos érdekeinek a szakszerű istápolását, nem pedig azon egyszerű okból, mert a számadást korcsmáros nélkül csinálták meg.*

Majd a Vasuti és Hajózási Klub által kolyvasztott szolgálati pragmatikára tér át a szónék és konstatálja, hogy az javulás helyeit még rosszabbítaná a helyzetet. Ezzel az eredeti ötlettel mond itéletet a hírhedt tákolmányról:

— Engedje a magyar vasutasok istene, hogy ezen szolgálati szabályzat tervezet *csak azokra es ott írjon jog'atálylyai, akik es ahol kidolgozták.*

Végül a kereskedelmi miniszter elé terjesztendő memorandumot ismerteti *Sándor Márk*, aki meglepő intelligens, jó szónok-nak bizonyult. Az egyes tétéleket magyarázza és elfogadásra ajánlja az emlékiratot.

A lelkes éljenzéssel fogadott előadói beszéd után élénk vita indult meg, amelynek folyamán felszóaltak: *Birkó József*, *Ligeti Jakab* (Miskolc), *Weisz Adolf* (Fiume), *Dési Gyula* (Nagyvárad), *Ferencz Ágoston* (Brassó), *Rózsa János* (Miskolc), *Kovács Pál* (Szolnok), *Ilász Moravec Vencel* (Miskolc), *Szücs István* (Debrecen), *Lehel Vince* elnök és *Sándor Márk* előadó.

A vitából különösen két szempont domborodott ki. Az emlékiratba foglalt kíván-ságokat tulszerényeknek mondották és csak az elnök és előadó érvei alatt meghajolva, járultak hozzá. A másik főtárgya a vitának a Turtsányi-féle Korona-szövetség elleni kiméletlen kritika és keserű panasz volt. Majdnem minden fől-szóaló élesen bírálta ennek a szövetségnek a meddőségét és hiábavalóságát és valamennyien egyetértettek abban, hogy *semmi keresnivalója a vonatkiséző személyzetnek abban az egyesülésben nincs* és hogy akik lépre mentek, azok okosan cselekesznek, ha sürgősen kiválnak abból a társaságból.

Nagy elismeréssel emlékeztek meg a fől-szóalók a vasuti munkásokról, akik jóeleve belátták, hogy csak teherhordói volnának a zsirondistáknak, ha abba a Korona-szövetségbe lépnének és inkább önállóan szervezkedtek. A *Vasuti Munkások Országos Szövetségének* irányáról és eddigi működéséről a legnagyobb dicséret hangján beszéltek és többen azt ajánlották, hogy ha külön szövetséget nem alakítanak, *csatlakozzék a vonatkiséző személyzet a munkások Szövetségéhez*, amely gondolatot az egybegyűlték rokonszenves helyesléssel fogadták.

A délutáni ülésen pontonkint tárgyalták és beható tanácskozás után kívánásaikat a következő pontozatokban állapították meg:

A Máv. vonatkisézők anyagi helyzetük javítását az alábbi pontokban tárgyalit kérelmeknek teljesítésével vélhetik elérhetőnek:

1. a fizetésrendezési törvény revideálásával tekintettel a vonatkiséző személyzet különleges szolgálati állapotára és pedig:

a) a vonatkiséző személyzetnek egy külön státusba való sorozásával.

b) a jelenlegi általános jellegű várakozási idők lejobbításával.

c) a fizetésrendezési törvényben kilátásba helyezett státusrendezés mielőbbi végrehajtásával.

d) az altiszti, valamint a szolgálai III. fizetési osztály első fokozatainál a korpótlék törlésére.

2. Az altiszti képesítéssel nem bíró vonatkisézőknek a II. szolgálai fizetési rangosztályba való felvétele.

3. A lakpénzeknek az I/a., I/b., II. és III. osztályban 30 százalékkal való emelése és a IV. lakpénzosztály törlése.

4. A kilométer- és órapénzek, valamint a kiküldetési díjak szabályozása, illetve sebeségi csoportokba való sorozása és az egységtétéleknak a megélehetési viszonyokhoz mértén leendő megállapítása.

5. A napibér mellett alkalmazott vonatkisézők napidijának a helyi megélehetési viszonyokhoz mértén való megállapítása, ezen alkalmazottak rendszeresítése és szolgálai ruhával leendő ellátása.

6. A rendszeresített vonatkisézők véglegesítése.

7. A változó illetményeknek a törzsfizetéssel való folyosítása.

Határozatot hoztak, amelyben *bizalmatlanságot szavaznak* ellen Magyar-ország» című megvesztegetett lapnak a va-

sutasok elárulása miatt, azután megválasztották az emlékiratot fölterjesztő négytagú bizottságot és a 24 tagú küldöttséget, majd a záróbeszéd után este fél nyolc órakor berekesztették az országos értekezletet.

A küldöttség kedden délelőtt adta át a képviselőházban Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek az emlékiratot. Kossuth Ferenc kijelentette, hogy jóindulattal fogja a kérdést megvizsgálni. A küldöttségben képviselve volt Szolnok, Miskolc, Szabadka, Komárom és Budapest-Ferencváros.

*
Kötelességünknek tartjuk mi a magunk részéről, hogy vonatkisérvő kartársaink mozgalmának teljes sikert kívánjunk. Bajtársi szeretettel látjuk szervezkedésüket és velük érzünk nemcsak panaszuk hangoztatásánál, de kívánságaik felsorolásánál is. Tudjuk valamennyien, hogy milyen indokolt valamennyi panaszuk és jogos követeléseiknek egész lajstroma. Ami a mi erőnktől telik, kész örömmel támogatjuk kartársainkat igazságos ügyük diadalra juttatásában. Különösen pedig rendelkezésükre bocsátjuk bátor és őszinte lapunk, a *Magyar Vasutas* hasábjait, hogy abban védhessék meg igazait és tartsák fenn az összeköttetést egymás között, amely összeköttetés feltétlenül szükséges, ha teljes sikert akarnak aratni, amit mi teljes szívből kívánunk.

A Máv. rabszolgái.

(Folytatás és vége.)

Géptisztítók.

Már négy hónapja olvasgatjuk a Magyar Vasutast, de még nem találtunk benne olyan egyezményes munkásokat, mint mi vagyunk, mert nekünk mindenféle munkát akkordban kell végezni. Pl. reggel 6 órakor hozzáfogunk a munkához. Egynek menni kell jégért a főnök ur részére. Kettőnek pokrócot porolni, árnyékszékot lemosni és takarítani. A fűtőházi irodát és a főnök ur lakását és a többi épületek környékét fel kell söpörni. Azután jön a művezető ur, hogy rögtön menjünk mozdonyt vagy szerkocsit emelni, vagy az esztergapad kerekét hajtani, forcsóveket ki- és behordani, négy ember bemegy az állomásra mozdony és szerkocsi rugókat kiváltani és kihozni és minden néven nevezendő gyors- és teheráru tárgyakat kocsi ba berakni és kihozni, behozni, megmázasálni és mindent a szertárnak átadni, tavasszal veteményföldet ásni, télen-nyáron a laktanyát gondozni, fát vágni, surolni és még sokféle munkát végezni. Mindössze vagyunk 11-en és most el lehet gondolni, hogy eme sok munka mellett hány mozdonyt tisztíthatunk meg naponta. És ha már ezen munkát végezni kell, hát jól van, de hogyan lehet ezeket elszámolni akkordban? Sajnos, mi nem tudjuk, és ha kérdezzük, hogy milyen fizetéssel vagyunk elszámolva, azt mondja a számtiszt, hogy ő nem tudja, kérdezzük meg a főnök urat. Ez meg azzal fizet ki: *nem a mi eszünkhöz való az.* Téved a főnök ur, mert azt a kubikos munkás is tudja, hogy köbméterenként mit kap, de mi nem tudunk semmit. És miért nem olvassák föl előtünk a fizetési rendszabályt úgy, mint a szigorú rendeleteket? Persze, az utóbbiakban büntetés van. Előttünk csak olyasmit olvasnak fel, ami a mi bőrünkre megy. A sokféle munkát úgy számolják el, ahogy ők akarják, s ha panaszra megyünk, azt a választ kapjuk, hogy akinek nem tetszik, az elmehet. Akár a főnök urnak, akár a vas-szörnyetegnek panaszkodunk: egyre megy, mert egyik se hallgatja meg.

Felhívjuk az igazgatóság figyelmét az itt felsorolt dolgokra. Kérjük az akkordmunka elfoglalását és fizetésünknek 3 korona napi-díjban leendő megállapítását. Bajaink nemől előbb orvoslat nyerjenek, mert már nagyon szorongatott a helyzetünk nekünk, a Máv. rabszolgáinak.

Kazánmosók.

A kazánmosóknak a helyzete sem valami gyönyörűsége. A ruházat gyanánt egy pár csizmát kapunk két évenként és minden második évben egyszer megfejelik. Tessék utánna nézni, hogy a vízben és piszokban eltarthat-e addig az ideig, ameddig az ki van szabva, holott egy-egy szolgálatban 24 óráig kell benne járni. Mi se legyünk a Máv. mostoha gyermekéi, kérjük mink is azt a szolgálati beosztást, ami a váltóórónál van: kétszeri 12 órás szolgálat után 24 órás pihenőt, mert a mostani beosztás szerint nem sokáig bírjuk. Míg egy kazánt kimos az ember, hányszor kell a kanálisba be- és onnan kimászni. Mikor haza megyünk 24 órás szolgálat után, nem tudjuk pihenjünk-e, vagy pedig együnk-e? Nekünk — mint a napidíjas fűtőknek van — felső ruhát kérünk, mert attól a hideg víztől télen át vagyunk teljesen hűtve és ki vagyunk téve a megbetegedésnek. Ha megbetegszünk, s mikor felépülünk, már másokat tettek a mi helyünkre, nekünk pedig azt mondják, hogy itt csak egészséges embert tudunk használni.

Ilyen a Máv. rabszolgáinak a sorsa Aradon és mindenhol. E rettenetes állapoton való segítség egyedül a szervezkedés öntudatos munkája lehet.

Szövetségi ügyek.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

Felhívás.

Felhívjuk a már megalakult helyi csoportokat, hogy az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét, amennyiben ezt még meg nem tették, haladéktalanul küldjék föl.

Felhívjuk továbbá az összes helyi csoportok vezetősegeit, hogy a csoport helyiségének pontos címét és a hivatalos órákat a jövő keddig okvetlenül küldjék be, hogy lapunkban közzétehessek.

A központi vezetőség.

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetjük a horvátországi munkástársakat, hogy Szövetségünk Horvátország területén levő helyi csoportjaiban se beiratási díjat, se havi járulékot egyelőre ne szedjenek, mert a horvát alapszabály nincs jóváhagyva.

Remélhetőleg rövidesen ez a jóváhagyás is megérkezik és akkor teljes erővel Horvátországban is megindulhat Szövetségünk erőteljes kiépítése.

A központi vezetőség.

A Szövetség munkája.

Föltartóztathatlanul, mint a végzet, halad előre a vasuti munkások szervezkedése a maga diadalmas útján. A lefolyt héten ismét öt helyen: *Istvántelken, Nagyszebenben, Eszéken, Püspökladányban* és *Királyháza*n alakult meg Szövetségünk helyi csoportja, *Jászberényben* előértekezlet volt helyi csoport alakítása céljából, *Tenkén* pedig befizetési hely létesült. E szerint jelenleg 46 helyi csoportunk van és úgy lehet, a jövő héten jubiliálunk: megalakítjuk az ötvenedik helyi csoportot.

A szervezés azonban nem csak szélességben, de mélységben is fejlődik. Munkástársaink öntudatra ébredése, fölvilágosodásuk dicsőre méltó izmosodása tapasztalható az egész vonalon. *Miskolcra* például azt az örvendetes hírt jelentik, hogy a raktári munkások is csatlakoztak Szövetségünkhöz és lerázták cipőikről a zsirondista szövetség piszkos porát. Hasonló hír jön *Eszékről* is, ahol husz raktári munkás hagyta ott Turtsá-

nyiekát, mint Szent Pál az oláhohat és a mi becsületes, független Szövetségünkhöz csatlakozott.

Érdekes és szinte meghatóan kedves jelentés jön *Királyhidáról*. Ottani munkástársaink csak elvétve olvasták a *Magyar Vasutast* és ugyszólván csak hirtől ismerik a *Vasuti Munkások Országos Szövetségét*. De osztozszerűleg érezték derék munkástársaink, hogy ez a szövetség az igazi, összeállottak, megalakították Szövetségünk helyicsoportját — anélkül, hogy erről nekünk csak sejtelmünk is lett volna. Csak most tudtuk meg, amikor levél jött királyhidai tagtársainktól, amely szeretettel jelenti, hogy beléptek a Szövetségbe, már meg is alakultak, küldik a járulékokat és kéri a lapot, tagkönyveket, nyomtatványokat stb.

Ez a királyhidai eset, amely az igazságnak csudálatosan teremtő erejéről tesz tanúságot, arra buzdítson bennünket, hogy szünet nélkül törekedjünk előrehaladni a szervezkedés útján. Ez az ut vezet a diadalhoz.

A Szövetség gyűlései.

Budapest-Istvántelek. A Vasuti Munkások Országos Szövetségének egyik legnagyobb helyicsoportja alakult meg mult hétszerdáján: az istvánteleki főműhely helyicsoportja. Az alakuló gyűlést, amelyen több száz munkástársunk vett részt, az egybehívók nevében Cservenka Miklós nyitotta meg. Ajánlatára elnöknek Fellner Béla, jegyzőnek Varga Gyula választották meg. Előadó a központi vezetőség képviseletében Garai Ármán volt, aki tüzes beszédben nagy hatás mellett ismertette a szövetség célját és buzgó munkára szólította föl a munkástársakat. Utána dr. Kadosa Marcel, szövetségünk ügyésze szólalt föl és szép szavakban ecsetelte a szervezkedésben rejlő erőt. A következő felszólaló Pfeifer Sándor, szövetségünk tiszteleti tagja volt, aki hosszabb beszédben ismertette a munkások és a zsirondisták szövetsége között való különbséget és arra hívta föl a megjelenteket, hogy csatlakozásra bírják azokat is, akik eddig távolállanak. Elnök fölteszi a kérdést, megalakítják-e az istvánteleki helyicsoportot. Egyhangulag elfogadták. A vezetőség választása következett ezután, amelynek eredményét a szavazatszedő-bizottság nevében Kömives István munkástársunk ismertette. Eszerint elnök: Balaskó István, jegyző: Varga Gyula, pénztárnok: Czirst József, ellenőrök: Lang Imre és Urbán Nándor, vezetőségi tagok: Farkas Lázár, Smied Sándor, Krausz Károly, Mészáros Rezső, Zárics Miklós, Vizi István, Baubach Albert, Still Mikály, Kesely János, Berger N., Smied Antal lettek. Balaskó István, elfoglalva az elnöki széket, a maga és társai nevében köszönetet mond a bizalomért és berekeszté a gyűlést.

Lugos. A lugosi vasuti munkások június hó 27-én tartották meg alakuló gyűlésüket a Szalovári-féle vendéglőben. Elnöknek Szirony Jánost, jegyzőnek Molnár Jánost választották. Elnök megköszöni a bizalmat, átadja a szót a központ kiküldöttjének, Schneider András munkástársnak, aki alapos beszédben vázolja a vasuti munkások szervezkedésének kezdetét, felsorolja lapunk a Magyar Vasutas által folytatott küzdelem eredményeit. Megható érvekkel bizonyítja Szövetségünk szükségességét. Azon felhívására, hogy szükséges, hogy valamennyi vasuti munkás tagja legyen a munkások Szövetségének, az egybegyűlték lelkes felkiáltása felelt: Mind azok leszünk!

Erre megalakították a helyi csoportot és megválasztották a vezetőséget. Elnök Szirony János, jegyző Németh Árpád, pénztárnok Molnár János, ellenőrök Vida Péter és Kuthlenberg Károly lettek. Bizalmiférfiak Hanacsék János és Urbán János.

A választás után Schneider munkástárs a központ nevében a lugosi csoportot megalakultának nyilváníti. A vezetőséget bátorságra és kitartásra, a tagokat a vezetőség támogatására lelkesíti. (Lelkes éljenzés.)

Utána Szopka Vilmos munkástárs a temesvári csoport nevében üdvözlö a lugosi munkástársakat és testvéries összetartásra kéri a lugosi vasuti munkástársakat. Mire elnök lelkes zárószava után berekeszté a gyűlést.

Nyiregyháza. A nyiregyházi vasúti munkások július 1-én tartott gyűlésükön alakították meg a Vasúti Munkások Országos Szövetségének helyi csoportját. Elnök Klein Ferenc, jegyző Petsenye Béla munkástárs volt. Elnök megnyitván a gyűlést, átadja a szót a központi kiküldöttnek, Schneider András munkástársnak, aki előadja a napirend mind a két pontját. Ismerteti a szervezkedés hasznát és célját, valamint a vasúti munkásság helyzetét. Ecseteli a szervezetlenség rossz következményeit és kárca voltát. Kimutatja a különbséget a szervezetlen és a szervezett munkás között és nyomatékos érvekkel bizonyítja, hogy a vasúti munkásságnak szükséges, hogy a munkás Szövetségek tagja legyen, mert csak úgy tud őt állni minden érdeke mellett.

A gyűlés után kimondta egyhangulag a helyi csoport megalakulását és megválasztotta a vezetőséget. Megválasztottak: Klein Ferenc elnök, Blizmann József jegyző, Varga István pénztárnok, Racsó József és Csizmadia Sándor ellenőrök, Petsenye Béla, Serdviczky József és Sipos János bizalmiférfiak. A választás után Schneider munkástárs a központ nevében a csoportot megalakultnak jelentette ki, mire Bencze munkástársunk a debreceni csoport nevében üdvözlőre a lugosi munkástársakat és testvéri összetartásra buzdítja őket. Elnök zárószava után a gyűlést bezárta.

Fiume. Fiumében is e hónap elsején volt alakuló közgyűlése Szövetségünk helyi csoportjának. A gyűlés igen jól volt látogatva. Elnöknek Penka Emil, jegyzőnek Hoffbauer Mártont választották meg. Elnök megnyitván a gyűlést, a szót Fellner Béla központi kiküldöttnek adja, ki nagy hatást keltő beszédében párhuzamot vonva a két szövetség között, hathatós érvekkel bizonyítja, hogy csak a Munkások szövetségében található meg jogos érdekeiknek a megvédését és kivívását. Továbbá az alapszabályokat olvasva fel, azok értelmét és lényegét megvilágítva, felkéri a jelenlevőket, hogy mondják ki a fiumei helyi csoport megalakítását.

Utána Györi Lázár zágrábi kiküldött tolmácsolja horvát nyelven budapesti munkástársunk szavait és szintén csatlakozásra szólítja fel a jelenlevőket. Elnök kérdésére a jelenlevők egyhangulag kimondják a fiumei helyi csoport megalakítását.

A csoport vezetőségébe a következőket választották: Horvatin János elnök, Marschanits István pénztárnok, Hoffbauer Márton első jegyző, Kozits Jakab második jegyző, Penkó Emil és Doborgazsi Károly ellenőrök, Maraucz Ferenc, Crispi Inocente, Püspök Sándor, Znidarsits Mihály, Schotti Pál vezetőségi tagok.

Miután elnök a szavazás eredményét kihirdette, Fellner magyarul, györi pedig horvátul felhívja a megválasztottakat, hogy mindenkor az összesség érdekeit szem előtt tartva, a központi vezetőséggel egyetemben iparkodjanak Szövetségünk céljait odaadó és önzetlen tevékenységgel kifejteni. Elnök ezután a központi, valamint a zágrábi kiküldött Györi Lázár, Andrásovits Károly és Novotny Jánosnak megjelenésükért a jelenlevők köszönetét nyilvánítja és az alakuló gyűlést berekeszti.

Királyhida. A bruck-királyhida munkástársak e hónap 5-én a Ferenc József-téren levő Gruber-féle vendéglőben gyűlést tartottak, amelyen megalakították Szövetségünk helyi csoportját. Belépett rögtön ötven tag, akik elnökké Galambosi József, jegyzővé Bálint Mátyás, pénztárnokká Csizmadia István, ellenőrökké Borbély Ferenc és Nagy Viktor, választmányi tagokká pedig Gyarmathy Gyula és Metlics János munkástársakat választották meg.

Bród. A bródi vasúti munkások július 1-én tartották meg szervező gyűlésüket. Elnökké egyhangulag Topalovits Alajos, jegyzővé Baranyai Vince munkástársakat választották meg. Előadó Loncsarovits Károly zágrábi kiküldött volt, aki behatóan, nagy tetszés mellett fejtette a szervezkedés célját és hasznát. Utána Varnyu György horvát nyelven ismertette a tárgyat a horvát hallgatóság lelkes helyeslése mellett. Végül Baranyai szólította föl a Vasúti Munkások Országos Szövetségé-

be való csatlakozásra a megjelenteket, amit nagy lelkesedéssel elfogadtak.

Orsova. Orsovai munkástársaink a buzgó temesvári tagtársak közreműködésével június 29-én alakították meg a Szövetség helyi csoportját. Az alakuló gyűlés elnöke Csehalek Engelbert, jegyzője Osztrovszky Ferenc volt. Előadó a központ képviselőjében Oesterreicher Lipót, a temesvári h. cs. elnöke volt, aki nagy sikerrel végezte feladatát. Szopka Vilmos Temesvárról német és román nyelven magyarázta a gyűlés célját. A gyűlés egyhangulag kimondta, hogy megalakítja a helyi csoportot és megválasztotta elnökké Csehalek Engelbert, jegyzővé Osztrovszky Ferenc, pénztárnokká Mazásky András, ellenőrökké Fircz Jakab és Mayer József, bizalmiférfiakká Nikolesszku Pável és Szalkovics Burghard munkástársakat. A gyűlés lefolyására, amely sok irányban tanulságos volt, még rátérünk.

A Szamosvölgyi vasút munkásai július 15-én, vasárnap délelőtt tíz órakor Deésen a műhelyi ebédlőben

nyilvános gyűlést

tartanak a Vasúti Munkások Országos Szövetsége deési helyi csoportjának megalakítása céljából.

A helyi csoportok közleményei.

Istvánfalvi h. cs. Értesítjük az Istvánfalvi vasúti munkástársainkat, ugyancsak mindazokat, kik csatlakozásukat az Istvánfalvi helyi csoportnak bejelentették, hogy helyiségünk Palota-Ujfalu Pázmány-utca 66. sz. Krausz-féle vendéglőben van. Hivatalos órák: csütörtökön 9—10-ig, vasárnap 9—12-ig. Az elnökség.

Szombathelyi h. cs. A szombathelyi helyi csoport hivatalos órája minden vasárnap délelőtt 10—12-ig és délután 3—7-ig van. A választmányi ülést pedig minden hó utolsó szombatján este fél 8 órakor tartják.

Zágráb. A zágrábi szervezet hivatalos helyisége augusztus elsejétől Petrinska-utca 73., I. em. 12. ajtó szám alatt lesz, ahol csütörtök kivételével naponként este 7—9-ig, vasárnap pedig délelőtt 9—12-ig van hivatalos óra.

Péceli h. cs. A péceli helyi csoport helyisége Kiss András vendéglősnél Pécelen. Hivatalos óra minden vasárnap délután 3—6-ig.

Debreceni h. cs. A debreceni helyi csoport vezetősége minden pénteken este 8 órakor hivatalos órát és minden héten szombaton este 8 órakor szakmánkénti tagértekezletet tart, amelyről az illető szakcsoportokat esetről-esetre értesíti a vezetőség.

Szegedi h. cs. A szegedi helyi csoport e hónap 15-én taggyűlést tart az egyleti helyiségben.

Királyhida h. cs. A helyi csoport helyisége a Gruber-féle vendéglőben, a Ferenc József-téren van. Taggyűlés és befizetés minden hó 1-ét követő hétfőn este 6—8-ig.

Az orosházi helyi csoport minden csütörtök este 7—9-ig és vasárnap délután 2—6-ig értekezletet tart a Nagy-utca 96. számú házban. A rendes havi taggyűlés minden hó második vasárnapján.

Munkástársaimhoz!

A gyűjtőfogházban való önkéntelen tartózkodásom alatt sok oldalról felkerestek barátaim és munkástársaim vizsgáló és rokonérzést tolmácsoló soraikkal. Csak most volna módomban felelni, de miután egyenként valamennyinek nem válaszolhatok, ezúton mondok együttesen valamennyinek köszönetet baráti jóindulatukért. Egyben biztosítom összes munkástársaimat, hogy a fogházban egy csöppet sem javultam.

Farkas Izor.

LEVELEZÉS.

Zágráb. (Vonatkísérő- és állomásmunkások helyzetéről). Számátalan panasz érkezett hozzánk már, a zágrábi Máv. személyi sanyaru helyzetét illetően. E panaszos levelek olyan súlyos vádaként tartalmaztak az ottani felsőbbbbség ellen, hogy jónak tartottuk mindaddig halasztani a közzétételüket, míg alkalmunk nem nyílt személyesen meggyőződni, hogy vajjon megfelelnek-e a valóságnak. És meggyőződünk, hogy az igazságtalanság, a protekció diadal teli a zágrábi vasutas testvéreink között. Panaszaink meghallgatást nem nyernek sehol, sőt ezzel csak újabb sérelem, újabb igazságtalanságnak nyitják meg a zsilipjét. Türelmetlen helyzetük oda vitte őket, a minden elnyomottat egyesítő és felemelő vasúti munkásszervezethez. Ma már számátalan kartársunk van Horvátországban, akik eddig mintegy ellenséges szemmel nézték ugyan mozgalmunkat, ma azonban buzgó tagjai szervezetünknek, mert meggyőződtek arról, hogy a demokrácia jelszavaival dobálózó hivatalnok és főnök «tagtársak» épp olyan kedvvel suhogtatják fölöttük a korbácsot, mint akkor, midőn még nem voltak egy szövetségben. Különösen nagy a panaszuk Filipasics vezénylő tiszt ellen, aki úgy látszik magával hozta a kaszárnyából azt a modort, mely dicséretére válna bármely kozáktisztnek. Különösen a büntetések terén ért már el valóságos rekordot. Méltó társa ebben Gärtner állomásfőnök-helyettes is, aki minden kihallgatás nélkül rója ki a gyakran 2-től 10—20 koronáig emelkedő büntetéseket, úgy hogy kartársaink már beállítják a rendes költségvetésbe a havi büntetés összeget. Tessék már most elképzelni, hogy milyen nyomorral küzd például egy fékező, ha a havi 30 frt keresetéből a különböző hivatalos levonásokon kívül még 3—5 K büntetés is levonatik. Igaz, hogy ezt sem Gärtner, sem Filipasics urak nem érzik, azonban ha az érzelmi motívumokat nem is veszik figyelembe, de legalább az ártatlanul sinylődő családnak a nyomora kellene hogy kis igazság, kis belátás megnyilvánulására bírja őket, az alárendeltekkel szemben. Lapunk szűk tere nem engedi, hogy hosszabbban kitérjünk a részleteire azoknak a dolgoknak, amelyek okozati összefüggésben vannak a személyzet elkeseredésével. Csúpan még csak az ez évi előléptetésről és altiszti vizsgáról és kinevezésről van pár megjegyzésünk:

Zágrábban oly nagy a forgalmi személyzet száma, mint talán az egész üzletvezetőség területén együttesen, és ennek dacára kineveztek egy v. málházót kalauznak és 3 kis-fékezőt v. málházónak, előléptetésben pedig senki sem részesült. A kinevezés, különösen pedig az altiszti vizsgálat körül oly botrányos protekció folyik, hogy ez kihívja minden jobb érzésű ember felháborodását. Hét hónapja, hogy vonatvezetői vizsgára jelentkeztek 32-en, az eredmény 3 hete lett ismeretes. Eredetileg 8 vizsga volt jó sikerű, azonban az utánvizsgálatot tartott hivatalnok kettőnek törölte a vizsgát és két másikat irt jónak és milyen «véletlen», éppen Marschek főfelügyelő ur volt szobalányának a férje az egyik, a másik pedig szintén protekció révén tett sikeres vizsgát.

Nagyon üdvös volna, ha az igazgatóság kissé beletekintene a zágrábi boszorkánkonyhába, hogy meggyőződést szerezhesen az ottani tarthatatlan állapotokról, úgy alkalma nyílnék, hogy igazságos intézkedéssel a személyzet erkölcsi és anyagi érdekeit megvéddesse.

Különösen az altiszti vizsgáknál lenne üdvös dolog a protekció kiküszöbölése, nehogy megtörténhessen, mint legutóbb is, hogy aki a vizsgán ott sem volt, az jó eredménnyel végzett, a jelenlevők pedig elbuktak.

Jövő számunkban a büntetésekről hozunk szemelvényeket, hogy tudomást szerezzenek

illetékes helyen, hogy mennyire visszaélnék egyes feljebbvalók a hatalmukkal.

Hiszszük, hogy ezze! is egy lépést teszünk azon idea felé, mely a rendbüntetések eltörlését célozza. (F.)

Ujzsolna. (Fűtőházi átlapctok.) Van az itteni fűtőházban egy Várady nevű mozdonyfelvigyázó, akit megbiztak az összes munkások felügyeletével és aki e bizalommal nagyon is visszaél a munkások rovására. Bánásmódja durva és árulkodik folytonosan. Legutóbb egy kocsilakatos munkástársunkat azért bírságotlatott meg, mert cigarettázott. Ez a munkástársunk hét év óta nem kapott büntetést, de mivel Várady ur úgy adta elő a dolgot, hogy ez a legjustább ember, főnöke ezért tárgyalás nélkül egy koronára büntette. Ez nem az első esete volt. Sokszor előfordul, hogy ezt vagy azt a munkást megbüntetteti, hogy szabadságát ne élvezhesse, pedig még piros csizmát nem kapott, de ha tovább így viszi, akkor még megéri, hogy csináltatnak neki.

Keleti fűtőház. (Szénmunkások.) Az itteni szénmunkások életsora igen szomorú. A legnehézebb szolgálatait tesszük és akár esik, akár fuj, ünnepe van vagy nincs, nekünk a szolgálatot teljesíteni kell. Tizenöten vagyunk szénmunkások. Tizennégyen dolgozunk, mert a tizenötödik elmunkás. Tehát 14 ember teszi a szolgálatot és esik egyes emberre napi foglalkozásnak 350 métermázsa szén kihányása. 4900 métermázsa szén az, aminek a kihányását a tizennégy ember elvégzi reggel 6 órától este 6 óráig. 14 emberből marad 4 ember 24 órás szolgálatra és erre a négy emberre még esik 1200 métermázsa szén, este 6 órától a következő nap reggel 6 óráig. Naponként 90 gépet felszerelünk szénnel. E rettenetes munka mellett igen csekély fizetésben részesülünk. Maholnap a családunkat nem bírjuk fentartani ebből a csekély fizetésből, az volna a kérelmünk, hogy a rendszeresített napi három koronát adják meg a legelső belépőknek is és miután ezt a nehéz szolgálatot tesszük, kívánjuk, hogy míg az öt koronát el nem érjük, a napibér minden évbe 1 30 fillérrel javíttassék. Kérjük az átlagos 24 órás szolgálatot. Miután a munkát 15-en nem győzzük, kérnénk még 6 embert a csoporthoz, hogy tudjuk az átlagos 24 órás szolgálatot teljesíteni. Most 2 korona napibérünk van és az 50 százalék meg van ígérve, de nem kapjuk meg soha, miután a munkánk szakmába van kiadva, de nem szakmában fizetnek és nem tudjuk az árát a kihányásnak, a behányásnak, a kosarazásnak és még hozzá több mellékes dolgok is vannak, amire elrángatnak bennünket. Itt volna az ideje, hogy rajtunk is segítsenek. Megérdemljük, higgyék el a Máv. nagytekintetű urai.

Istvántelki főmühelyi szertár. (Furcsa észjárás.) Kankovszky Károly felügyelő ur vezetése alatt álló szertárban a munkások a leggyönyörűbb állapotban leledzenek. Igazán még a szibériai olombányák rabszolgái sem irigyelnének tőlük semmit. A minden vasuti alkalmazottra, tehát az Istvántelki szertár munkásaira is vonatkozó miniszteri rendelet által biztosított 8 napi szabadságnak a napi illetmény meghagyása melletti kedvezményből ők — felebbvalók bölcs nézete szerint — teljesen kívánnak zárva. Ha több napi szabadságra van a munkásnak szüksége, akkor egy koronás bélyeggel ellátott kérvényt kell benyújtaniok. Hát ez mi? Tán csak nem a szent korona szövetség legujabb vívmánya? Nem hiszszük, hogy bokros teendőik közepette ilyesmire is kiterjedne a munkásság iránti jóakaruk. Megjegyzendő, ha ezen mizériák ellen egy munkás kifogást, esetleg méltatlankodást fejez ki, — mint ahogyan Béke István munkástársunk tette — rögtön rásütik a szocialista bélyegzőt. Az ilyen embereknek az észjárásához nem fűzünk kommentárt.

Székesfehérvár. (A konkoly.) Szervezetünkben egy kevés konkoly is felütötte a fejét. Egy példányt bemutatunk. A neve

Vendég Andre géplakatos. Ez az ur úgy nyilatkozik a Szövetségünkről, hogy csupa házalókból áll és ő nem hagyja magát orránál fogva vezetni, és ha esetleg mégis muszáj lesz beiratkozni, akkor *úgy fogjuk kirabolni a koronát a zsebéből*, meg aztán a szaklapot nem is fogja olvasni, mert annyi sok brutális dolgot nem kíváncsi olvasni. Azt mondja, zsidóbanda a egész Szövetség.

A felöltök oktatásával csak akkor foglalkozunk, ha eredményesnek ígérkezik. Vendég urra nem pazaroljuk a jó szót, mert falra hánynánk a borsót. Az ilyen elvakult ember ellensége a munkásság összérdekeinek és az ilyennel úgy kell elbánni, mint ellenséggel. A szervezett munkásság egyébként még megtaníthatja ezt az atyafit, ha egyébre nem is, de legalább keztyűbe dudálni.

Sziszek. (A szervezkedés ellenségei.) A szervezkedés terén alig hogy egy kis haladás mutatkozik, a zágráb-sziszeki vonal egyes nyuzója már is meg van rökösölve.

Ez a kis basák *megtiltották* a munkásoknak, hogy gyűlésre mehessenek, dacára, hogy szabadok voltak és a gyűlésen való megjelenésükben a szolgálata senkit nem akadályozott.

Kérjük a pályafelvigyázó uraktól, hogy mi közük ahhoz, hogy mi a szabad időnk hol és mivel töltjük el? Azt hisszük, ezt nincs hatalmukban ellenőrizni. Legnagyobb üldözést tanúsít a terén **Csordás pályafelvigyázó-gyakornok.** Azt hisszük, hogy ezen denúciálása által érdekeket akar szerezni a kinevezéséhez. Nincs ugyan tudomásunk arról, hogy galád eljárását saját jószántából, avagy a felsőbbség biztatására üzi-e, pedig ezt az eljárását minden tisztességes ember elítéli és megveti, hiszen tudva van, hogy ugyis hasztalan, mert ezáltal csak ellenséget és megvetést szerez magának, a szervezkedést pedig ő úgy sem akaszthatja meg.

Ezen akadékoskodása a munkások szervezete ellen olyan színben tűnik fel, mint Don Quichotte harca a szélmalom ellen.

A munkások tömörülésének eszméje oly nagy és hatalmas, hogy minden viharnak képes ellenállani és képes minden akadályt legyőzni, még ha minden kis basája és embernuzója a pályafentartásnak fellázad is ellene.

Petrozsény. (Fűtőház.) Nem hallgathatjuk el munkástársaink üldöztetését. Az itteni fűtőház falai között van egy bagoly, aki üres óráiban pályafelvigyázó-jelölt. Ez az ur csak annyiban különbözik a bagolytól, hogy az nappal nem lát, de ez nappal is lát — komiszkodni. Huszonnégy órás szolgálatában legalább 12 órán keresztül minden munkást leszámaz, marha, ökör kifejezésekkel illet. A napot ilyen szórakozással tölti, az éjjelt pedig alvásra használja föl. Ez az ur találta föl a puskát fából. Kérjük a jelölt urat, hogy találjon egy olyan kapcsoló készüléket föl, mely munkástársainkat és őt békességben, tiszteletben kapcsolja össze. Aztán ne csináljon olyan ferde szolgálati beosztást, hogy egyik munkástársunk megsínyli, amit a másik élvez. Aki panaszkodni mer a petrozsényi füstös birodalom fejének, Sárközi főnöknek, annak ilyenformán szolgálatot igazságot:

— Fogja be a száját, mert beleugrok a gyomrába és szétrugdalom a belét.

Avagy:

— Örüljön a 90 krajcárnak naponta, mert redukálom a napibérét 70 krajcárra és ha akkor sem tetszik, úgy alfelen rugom, hogy vissza esek az anyjába.

Igy beszél a petrozsényi kisisten és ha haragszik, munkástársainkat elküldi sétálni, úgy, hogy havonta csak 26 korona keresethez jutnak. A főnök ur azt is megteszi, ha valamelyik munkástársunk a fűszeres boltban adós és ez a boltos bejelenti a főnök urnak, ő minden kérdés nélkül az adósságot fizetéséből levonja és átadja a kereskedőnek. Ez a sommás eljárás nem

tartozik a főnök ur hatáskörébe. Az illetékes körök figyelmébe ajánljuk a petrozsényi ördögsgiget kótyagos fejű basáit.

Szabadka. (Pályafentartás.) A pályafentartások között kérvényt akartak átadni Szutrélyi Gyula osztályfőnöknek, ő pedig avval állt elő, hogy nem fogadja el, hanem mindenki adja be *külön a kérvényét egy 50 krajcáros bélyeggel* és akkor is ő majd a véleményét hozzáfűzi. A helyi csoport elnökét elővették, vagyis behívták az irodába és avval álltak elő, hogy ő az *izgató* és ezeknek a *pesti bestiáknak* miért ülnek fel?

Most már érjük az igazgatót, eljárás az, hogy a szabalkai urak tesznek? Ha kérnek a munkások, kiutasítják és a legszemérmelenebb hazugságokkal állnak elő, de még az a fő, ha aztán a munkásokon kitér az elkeseredés, azt mondják, hogy erőszakoskodnak. Urak, vigyázzanak, mert itt könnyű megállapítani, ki a bestia és az izgató.

Érd. (Nyomorúságok.) Az érdi nagy állomáson már tavasz óta nem lehet fát vételezni. Ha egy munkás a főnökhöz megy, hogy fát akar vételezni, azzal utasítja el, hogy nincs.

Van ugyan az állomáson két öfa, melyet az állomásfőnök bizonyosan mintának tartogat. De kérjük a főnök urat, hogy miért nem intézkedik már? Reméljük, hogy ez a néhány sor írás nem fogja agyonra fásasztani. Ha úgy gondolja, akkor majd más helyen fogunk orvoslást keresni.

Együttal kérjük a zágrábi üzletvezetőséget, figyelmeztesse a főnökségeket, hogy ilyen bajok elő ne forduljanak, mert így a munkásoknak amugy is csekély keresete sínyli meg ezt a nyomorúságos állapotot, a főnöki nemtörődömséget.

VEGYES.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon munkástársaknak, akik boldogult édes atyánknak f. hó 2-án végbement temetésén való részvételükkel bizonyították gyászunkban való osztozásukat, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Starkbauer-család.

Értesítjük előfizetőinket, hogy szerkesztőségünkben (VII. Csömör-ut 28. sz., 1. emelet, ajtószám 4.) minden csütörtökön este 7-8 óráig

ingyen jogi tanácsot

kaphat minden előfizetője a MAGYAR VASUTAS-nak.

Vidéki előfizetők levélben fordulhatnak jogi tanácsért lapunk szerkesztőségéhez. A Magyar Vasutas jogtanácsosa KADOSA MARCELL dr. (0-utca 48., földszint).

INNEN-ONNAN.

+ **Vasuti szerencsétlenség.** Szosznovicéből jelentik: Szlobkov mellett szombaton egy katonai vonat összeütközött egy K'ezéből jövő tehervonattal. A hivatalos kimutatás szerint *három vasuti hivatalnok és öt katona meghalt.* Ötvennél többen megsebesültek.

+ **Mi okozza a vasuti katasztrófát?** Arról a szörnyű vasuti szerencsétlenségről, amely a minap történt Angliában, Plymouth és Salisbury állomások között, ma a következő újabb részletek érkeztek: Egy Strachan nevű ur, az egyetlen seb nélkülű megmenekült utas, ezt az érdekes epizódot mondja el:

Beszélgettem egy hölgygyel és megjegyzést tettem a vonat nagy sebességére. Még azt is mondtam, hogy meghuzom a vészféket, a hölgy azonban azt mondta, hogy ne huzzam meg, mert megbüntetnek érte. Nem is volt komoly a szándékom, de hogy ez a gondolatom támadt, az is bizonyítja, hogy a vonat aggasztó gyorsasággal haladt. Egy kocsi-ban volt velem három házaspár, az egyik három gyermekkel s a nagynénem. Mikor az összeütközés megtörtént, a kocsi egyik sarkába szorultam álló helyzetben, a másik sarokban pedig, ugyancsak álló helyzetben a nagynénem volt. Odafordult hozzám: — Élsz még? «Igen, semmi bajom». — Én nagyon beszorultam, mozdulni sem tudok. Mit tegyünk? — «Azt hiszem, kivülünk mindenki meghalt. Egy hang sem hallat-

szik». Ezután füstszagot éreztünk és megrettentünk arra a gondolatra, hogy elevenen eléghe-
tünk. Egy óra múlva már halottuk a menő mun-
kások zaját. Kiabálni kezdtünk és nemsohára hoz-
zánk jöttek. Nekem semmi bajom sem történt, ha-
nem a néném több sebet kapott.

A szerencsétlenség nagy megdöbbenést
keltett Newyorkban is, mivel a vonat utasai
a newyorki hajóval jöttek Angliába. Na-
gyon elítélik Amerikában az angol vasutak
gondatlanságát és azzal vádolják azt a két
vasutársaságot, amely az amerikai hajók
utasaiért versenyez, hogy csupán üzleti ver-
sengésből igyekeznek egymást felülmúlni a
gyorsaságban s ezért történik annyi szeren-
csétlenség.

† Lokomotívok balesete. Innsbruckból jelen-
tik: Tegnap este a pályaudvaron két lokomoti-
v összeütközött. Egy gépész súlyosan,
egy fűtő könnyen sebesült meg. Mindkét gép hasz-
nálhatatlanná vált.

† 140 km. menetsebesség Marchegg és Buda-
pest között. A Marchegg és Budapest között köz-
lekedő gyorsvonat menetsebességét emelni akarják
és a célból most folynak a kísérletezések Budapest
és Pozsony között már jó idő óta. A kísérletezésnél
használt mozdonytal sikerült egy óra alatt 140
kilométert megtenni, úgy hogy a vonat ilyen menet-
sebesség mellett Pozsonyból 2 óra alatt érkezett
Budapestre, míg a rendes bécsi gyorsvonat ugyanezt
az utat 50 perczel hosszabb idő alatt tette meg.

† Igazmondás. A pénz már sok embernek elvette
az eszét, de még egynek sem adott.

† Végzetestréfa Altonából (Pennsylvania) jelentik,
hogy egy ember meggondolatlan cselekedete rémes
szerencsétlenségnek vált okozójává. Portage és Puritan
bányanegyedek között közlekedik egy szállító vasut,
amelynek egyik kocsija egyedül állott a sineken.
Egy arra menő ember csupa tréfából meglökte a kocsit,
mire az elindult és a lejtős uton óriási sebességgel
rohant alá. Az ut tele volt hazatérő munkásokkal,
akik nem tudtak kellő időben kitérni a kocsitól
és így történt, hogy tizenegy embert halálra gázolt
a kocsit, sokan pedig súlyos sérüléseket szenvedtek.

Szerkesztői üzenetek.

Főkérjük olvasóinkat, hogy lapunknak ezt a
számát adják oda olvasás végett a vonatkísérő
személyzetnek és még külön is figyelmeztessék
az országos értekezletükről ebben a számban
közölt cikkekre.

Minden tagtársunknak és olvasónknak van
bizonyára ismerőse a vonatkísérő kartársak kö-
zött és így mindegyiknek módjában áll teljesi-
teni fölhívásunkat, amivel ezután nem csak a
vonatkísérő személyzetnek, de szervezetünknek
és lapunknak is nagy szolgálatot tesznek.

Nagykároly. A levél adott alkalommal közölve
lesz. Hogy az elnök és jegyző nevét az üzletveze-
tőségnek besugták, azzal ne törődjenek. Nincs
semmi okunk a félelemre. A Szövetségünk meg-
kapta a miniszteri és igazgatósági jóváhagyást,
nyíltan szervezkedik és nincs semmi okunk titkolni,
hogy kik azok a derék és becsületes munkástársak,
akik a helyi csoportok élén állanak és önzetlenül
munkálkodnak a köz érdekében. Ha akár ott, akár
máshol akárkinék a Szövetség érdekében való mű-
ködése miatt bántódása esne, — amit kizártnak
akarunk hinni — akkor csak jelentsék be, hogy
orvosiásról gondoskodhassunk. Csak bátran előre!
Toborozzanak ernyedetlenül új tagokat a Szövetség
számára.

Kolozsvári kovács. Névtelen levelek a papir-
kosárba vándorolnak. Akinek mi hozzánk nincs bi-
zalma, az tőlünk se várjon bizalmat.

Miskolc. Elég kedélyesen van elmondva az a
jótanács a beteg csoportvezetőnek, aki folyton
Szövetségünk ellen ficáncol és elhiszszük, hogy
annak az urnak nem ártana egy kis lecke, de la-
pukat a komoly és nem személyes jellegű anyag
annyira lefoglalja, hogy az ilyen emberkével való
foglalkozásra nem jut hely és idő. A legjobban
ugy cáfolnak rá az ilyen «mitugrálsz»-ra, ha szünet
nélkül új híveket szereznek Szövetségünknek és
igaz ügyünknek. Amire egyébként Miskolcon alig
lehet panasz. Üdv.

Helyszüke miatt kiszorult és a jövő számban

hozzuk: a milánói kongresszus folytatását, gáz-
gyári munkások helyzetéről és piskii elszámolás-
ról szóló tudósítást.

Felelős szerkesztő: Farkas Izor.
Laptulajdonos: A magyar vasutas-szervezet.

Biraucz Döme könyvnyomdája Budapest, VII., István-ut 11.

CSERE.

Szolnoki tűzikovács cserélne az Északi
főműhely vagy a Rákosi műhelybe

Ujzsolnai kazánkovács cserélni óhajt
Északi főműhely vagy a jobbparti üzletve-
zetőség területi fűtőházba.

Pécsi asztalos cserélni óhajtana budapesti
főműhely valamelyikébe.

Keleti pályaudvari fűtő cserélne dombo-
vári vagy kaposvári fűtővel.

Asztalos a zágrábi műhelyből cserélni óhajt
a miskolci műhelybe.

Kolozsvári műhelyből fényező cserélni
óhajt a szombathelyi vagy budapesti mű-
helybe.

Zágrábi tűzikovács cserélni óhajt Kaposvár,
Szolnok, vagy Szombathelyi műhelybe.

Debreceni szakképzett tűzikovács cse-
rélné bármely műhelybe.

Temesvári géplakatos cserélni óhajt budapesti
műhelybe.

Ujzsolnai fűtőházi géplakatos cserélné Érsekuj-
várra lehetőleg e hóban. 100 korona átköltözködési
kárpótlást hajlandó fizetni.

Összes címek a kiadóhivatalban.

Polgári iskolai vizsgálatot tenni
dékokok forduljanak teljes bizalommal ZSOLDOS
tanárhoz, Budapest, Kerepesi-ut 63., IV. em. 33

A m. kir. államvasutak menetrendje.

A vonatok indulása Bpest k. p. udvarról
Érvényes 1906 május hó 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat- szám	óra	perc	vonat neme	vonat- szám	óra	perc	vonat neme
316)	615		sz. v.	8	1220		sz. v.
28	620			810	1230		
10	645			310	1235		
906	700		gy. v.	320	1240		
302	710			1304	150		gy. v.
908	715		sz. v.	912	155		sz. v.
604	725		gy. v.	602)	200		gy. v.
1302	735			4	210		
402	740			404	215		
318	745		sz. v.	20	225		sz. v.
1002	800		gy. v.	504	235		gy. v.
1506	800		sz. v.	510	240		sz. v.
1508	810			326)	250		
1006	815			1902	300		gy. v.
408	825			904	320		
2	850		gy. v.	1022	325		v. v.
24)	855		sz. v.	304	330		gy. v.
506	900			16	430		sz. v.
306	935			322	520		
944	1115		tszsz.	308	535		
				508	545		
				314	625		
				914	625		
				1004	650		gy. v.
				1708	705		sz. v.
				22	715		
				324	815		
				1008	830		
				1510	845		
				502	915		gy. v.
				408	940		sz. v.
				1306	940		
				608	1010		
				910	1010		
				12	1030		
				1506)	1100		gy. v.
				328	1110		v. v.

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról.

A vonatok érkezése Bpest k. p. udvarra
Érvényes 1906 május hó 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat- szám	óra	perc	vonat neme	vonat- szám	óra	perc	vonat neme
645	500		tszsz.	319	1210		sz. v.
327	520		v. v.	609	1225		
1707	545		sz. v.	301	1240		gy. v.
909	545			7	1245		sz. v.
807	610			903	100		gy. v.
19	615			601)	110		
405	635			1901	130		
11	640			401	130		
1505)	650		gy. v.	1	145		
317	710		sz. v.	503	150		
913	710			1301	210		
507	720			313	310		sz. v.
1307	725			321	540		
309	735			15	635		
501	750		gy. v.	505	640		
1021	750		v. v.	907	655		
1005	810		sz. v.	305	700		
1509	815			3	710		gy. v.
509	830			605	720		sz. v.
311	845			325)	750		
1003	850		gy. v.	1007	755		
13	910		sz. v.	407	810		
307	945			21	845		
911	950			1507	850		
27	1015			1001	905		gy. v.
				303	910		
				9	930		sz. v.
				603	935		gy. v.
				1303	950		
				905	1000		
				403	1010		
				323	1035		sz. v.
				547	1050		
				23)	1100		
				315)	1110		

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra.

329) 600 sz. v. Pécel